

SUUNNITELMA JA OHJE KURINPITOKEINOJEN KÄYTTÄMISESTÄ JA NIIHIN LIITTYVISTÄ MENETTELYTAVOISTA KOTKAN KAUPUNGIN NUORTEN LUKIOKOULUTUKSESSA

Opetussuunnitelman perusteet edellyttävät, että lukiolla on suunnitelma ja ohje kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Tässä suunnitelmassa on opetussuunnitelman perusteiden edellyttämät osat. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä opettajien kanssa. Suunnitelman laatimisessa on kuultu opiskelijoita.

1 Periaatteet hallinnon yleisten oikeusturva-periaatteiden noudattamiseen kurinpitokeinoja käytettäessä

Kurinpitokeinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin. Samanlaisista teoista tulee tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioon raskauttavana tekijänä. Kurinpitoseuraamusten tulee olla oikeassa suhteessa tekoon, eikä niitä saa käyttää asiaan kuulumattomassa tarkoituksessa, kuten esimerkiksi häpäisemistarkoituksessa.

2 Henkilökunnan osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Henkilökunnan perehdyttäminen kurinpidollisten toimien käyttöön toteutetaan tarpeen mukaan vuosittain lukuvuoden alussa. Uudet työntekijät perehdytetään aina. Rehtori tiedottaa henkilöstöä mahdollisista lainsäädännön tuomista muutoksista ja uudistuksista. Tarvittaessa järjestetään koulutusta koko henkilöstölle tai osallistutaan muualla järjestettävään koulutukseen.

3 Kurinpitosuunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille

Kurinpitosuunnitelman kurinpitokeinot perustuvat lukiolakiin. Suunnitelma ja järjestyssäännöt ovat luettavissa lukioiden kotisivuilla tai muussa sähköisessä tiedotusvälineessä. Aloittavat opiskelijat perehdytetään kurinpitosuunnitelmaan sekä järjestyssääntöihin. Suunnitelmat kerrataan kaikkien opiskelijoiden kanssa ryhmäntunnilla lukuvuosittain. Suunnitelmista tiedotetaan huoltajille huoltajaillalla sekä koulun kotisivuilla tai muussa sähköisessä tiedotusvälineessä.

4 Yhteistyö viranomaisten ja huoltajien kanssa

Tärkein viranomaisyhteistyötaho kurinpitotarpeen ennaltaehkäisyssä on lukion opiskeluhuoltohenkilöstö (opiskeluterveydenhoitaja, psykologi, kuraattori), joiden kautta muodostuu kattava kontaktiverkosto muihin yhteistyötahoihin. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös turvallisuudesta vastaavien viranomaisten kanssa.

Lukionsa aloittava nuori on yleensä alaikäinen, joten huoltajan rooli on merkittävä opintojen alkuvaiheessa. Huoltajilla on omat käyttäjätunnuksensa lukion opiskelijahallinto-ohjelmaan. Huoltajan tulee seurata nuorensa opiskelumenestystä sekä poissaoloja. Huoltaja kuittaa poissaolot opiskelijahallinto-ohjelmaan. Huoltajille järjestetään huoltajaillat nuoren lukio-opintojen alkuvaiheessa sekä opintojen edetessä. Lukio-opintojen alkuvaiheessa huoltajille

esitellään lukion järjestyssäännöt sekä erilaiset suunnitelmat, jotka on laadittu opiskelijan hyvinvointia tukemaan. Tarvittaessa järjestetään huoltajatapaamisia. Kurinpitomenettelyssä yhteistyö huoltajan kanssa on tärkeää.

5 Menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Lukioissa seurataan kurinpidollisten toimenpiteiden kokonaismäärää, toistuvuutta sekä rikkeiden syitä. Sovitut kirjaamiskäytännöt varmistavat, että toistuvasti rikkeitä saava opiskelija tulee huomatuksi. Toteutuneiden kurinpitotoimenpiteiden määrää seurataan lukion opiskeluhuoltoryhmässä lukuvuosittain. Kurinpitosuunnitelman toimivuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan aina tarvittaessa ja arvioinnin perusteella käynnistetään suunnitelman mahdollinen muuttaminen.

6 Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämismenettelyt, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Kurinpitomenettelytavat luovat raameja turvallisuudelle. Lukiolain 40§ mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Lukiolain 30 §:n 2 momentin mukaan opiskelijan on käytäydyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä (Lukiolaki 714/2018, 30 § 2 mom, muutettu lailla 165/2022). Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. Lukiolain 30§ mukaan opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käytäydyttävä asiallisesti. Kurinpitomenettelyistä säädetään lukiolain luvussa 7. Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahingot säädetään vahingonkorvauslaissa. Seuraavalla sivulla on taulukko, johon on koottu kurinpitotilanteissa käytettävät menettelytavat.

Taulukkoon on koottu mahdollisia kurinpitoa vaativia tilanteita. Kuhunkin tilanteeseen on kuvattu toimintatapa. Taulukon laatimisessa on sovellettu lukiolakia ja -asetusta. Käytännössä kurinpidossa tulee aina käyttää tilanteen mukaista harkintaa. Kurinpidon tarkoituksena on taata turvallisuus ja työrauha sekä tukea opiskelijaa toimimaan oikein.

OPISKELIJAN TOIMINTA, JOHON ON KURINPIDOLLISESTI PUUTUTTAVA	TOIMINTATAPA	KUULEMINEN	ILMOITUS/ KIRJAAMINEN	TOIMIVALTA	HUOM!
<p>Vilpillinen menettely selvä tapaus, ensimmäinen kerta. Lain mukaan opettaja vastaa kurssin/opintojakson arvioinnista. Kun vilppitilanne on selkeä, opettaja jättää opiskelijan arvioimatta ja ilmoittaa asiasta opiskelijalle. Opiskelija käy kurssin/opintojakson uudelleen. Vain epäselvissä tilanteissa järjestetään kuuleminen rehtorin kanssa.</p>	<p>Opettaja käyttää harkintaa ja sen perusteella jättää opiskelijan arvioimatta ja ilmoittaa asiasta opiskelijalle. Kurssin/opintojakson keskeytyminen merkitään arviointipäiväkirjaan. Opiskelija käy kurssin/opintojakson uudelleen.</p>	<p>Opettaja kuulee opiskelijaa.</p>	<p>Opettaja ilmoittaa ryhmänohjaajalle ja alle 18-vuotiaan huoltajalle.</p> <p>Opettaja kirjaa kurssin/opintojakson arviointipäiväkirjan muistiinpanoihin, esim. "vilppi, kurssi/opintojakso käytävä uudelleen." Ryhmänohjaaja kirjaa oppilashallinto-ohjelman muistiinpanoihin Vilppi, pvm ja opetusryhmä.</p>	<p>Opettaja</p>	
<p>Vilpillinen menettely epäselvä tapaus tai toiseen kertaan tehty vilppi</p>	<p>Opettaja käyttää harkintaa ja sen perusteella jättää opiskelijan arvioimatta ja ilmoittaa asiasta opiskelijalle.</p> <p>Opiskelija käy kurssin/opintojakson uudelleen TAI saa kirjallisen varoituksen</p>	<p>Opettaja ja rehtori kuulevat opiskelijaa</p>	<p>Ryhmänohjaaja tai opettaja ilmoittaa rehtorille.</p> <p>Opettaja ilmoittaa huoltajalle.</p> <p>Opettaja kirjaa kurssin/opintojakson arviointipäiväkirjan muistiinpanoihin.</p> <p>Kirjallinen varoitus: Rehtori ilmoittaa huoltajalle ja kirjaa oppilashallinto-ohjelman muistiinpanoihin.</p>	<p>Opettaja rehtori</p>	

OPISKELIJAN TOIMINTA, JOHON ON KURINPIDOLLISESTI PUUTUTTAVA	TOIMINTATAPA	KUULEMINEN	ILMOITUS/ KIRJAAMINEN	TOIMIVALTA	HUOM!
Häiritsevä käytös opetustilanteessa	Opetustilasta poistaminen jäljellä olevan oppitunnin ajaksi		Alle 18-vuotiaan huoltajalle Opettaja merkitsee oppilashallinto-ohjelmaan huomautuksen: poistettu opetustilasta jäljellä olevan oppitunnin ajaksi.	Opettaja/rehtori	Opettajalla ja rehtorilla yksin tai yhdessä oikeus poistaa opiskelija, joka ei noudata suullista poistumismääräystä. Vastarintaa tekevä opiskelija voidaan poistaa käyttäen sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, jotka ovat puolustettavia hänen ikänsä sekä tilanteen vakavuus ja kokonaisarviointi huomioon ottaen. Annettava kirjallinen selvitys koulutuksen järjestäjälle. Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää.
Häiritsevä käytös, järjestyksen rikkominen (opetus tai muu koulun toiminta häiriintyy kohtuuttomasti opiskelijan käytöksen vuoksi)	Kirjallinen varoitus (harkinnan mukaan)	Opiskelija Alle 18-vuotiaan huoltaja. Opiskelijan suostumuksella myös yli 18-vuotiaan huoltaja	Opettaja ilmoittaa rehtorille. Rehtori/opettaja on yhteydessä huoltajaan Rehtorin päätös.	Rehtori	Kirjataan lukion kurinpitokaavakkeelle.

OPISKELIJAN TOIMINTA, JOHON ON KURINPIDOLLISESTI PUUTUTTAVA	TOIMINTATAPA	KUULEMINEN	ILMOITUS/ KIRJAAMINEN	TOIMIVALTA	HUOM!
<p>Häiritsevä, väkivaltainen tai uhkaava käytös niin, että se uhkaa muiden turvallisuutta tai opetus vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käytöksen vuoksi</p>	<p>Opetuksen epääminen enintään kolmen työpäivän ajaksi</p>		<p>Rehtori ilmoittaa huoltajille ja kuraattorille.</p>	<p>Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan yksilöjaosto, jonka toimivallasta on päätetty Kotkan kaupungin hallintosäännössä</p>	<p>Opettajalla ja rehtorilla yksin tai yhdessä oikeus poistaa opiskelija, joka ei noudata suullista määräystä poistua. Vastarintaa tekevä opiskelija voidaan poistaa käyttäen sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä sekä tilanteen vakavuus ja kokonaisarviointi huomioon ottaen. Annettava kirjallinen selvitys opetuksen järjestäjälle. Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää.</p> <p>Opetuksen epäämisen aikana opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi opiskelijalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen. Opiskelijalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tueksi.</p>
<p>Vakava rikkomus, toistuva piittaamattomuus jatkuu varoituksen jälkeen</p>	<p>Määräaikainen erottaminen tai erottaminen opintojen jäljellä olevaksi ajaksi.</p>	<p>Opiskelijaa ja huoltajaa</p>	<p>Huoltajalle/opiskelijalle kirjallinen päätös jossa valitusosoitus.</p> <p>Rehtori antaa asian tiedoksi kuraattorille.</p> <p>Yksilöjaos tekee hallinnollisen</p>	<p>Kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan yksilöjaosto, jonka toimivallasta on päätetty Kotkan kaupungin hallintosäännössä</p>	<p>Enintään 1 vuoden ajaksi. Oppivelvollinen voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään kolmeksi kuukaudeksi. Yksilöittävä teko, hankittava selvitys</p>

			<p>päätöksen, täytäntöön-panosta päätettävä ja samalla perusteltava. Rehtori valmistelee, opetustoimenjohtaja esittelee.</p>		<p>Suunnitelman opiskelijan tuesta opetuksen epäämistilanteissa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa (lukiolaki 714/2018, 41 § 3 mom, muutettu lailla 165/2022) tehdään moniammatillisesti.</p>
OPISKELIJAN TOIMINTA, JOHON ON KURINPIDOLLISESTI PUUTUTTAVA	TOIMINTATAPA	KUULEMINEN	ILMOITUS/ KIRJAAMINEN	TOIMIVALTA	HUOM!
Opiskelijalla on kielletty tai vaarallinen esine.	<p>Opettaja harkinnan mukaan pyytää laittamaan esineen pois tai luovuttamaan sen. Ellei anna, oikeus ottaa se pois. Palauttaminen mahdollisimman pian, viimeistään työpäivän jälkeen opiskelijalle, alaikäisen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai poliisille, jos näillä ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan. Huumausaineet, ampuma-aseet, aseet, patruunat, ammuksiset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi. Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti.</p>		<p>Ilmoitettava alaikäisen opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian.</p> <p>Kirjataan lukion kurinpitokaavakkeelle.</p>	<p>Rehtorilla tai opettajalla yhdessä tai erikseen pois otosta ennalta tehdyn suunnitelman ja ohjeiden mukaan.</p> <p>Suunnitelma: Vaarallisessa tilanteessa opettaja suojaa opiskelijat ja itsensä sekä hälyttää apua (poliisi).</p>	<p>Viimesijainen keino, joka tehtävä mahdollisimman turvallisesti ja hienotunteisesti. Ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Jos opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavaa esineen tai aineen haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai</p>

	Jos huoltaja ei 3 kk:n kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Suositeltavaa on, että vielä ennen hävittämistä muistutetaan noutovelvollisuudesta ja hävittämisestä tietynä päivänä, ellei sitä noudeta.				vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Ei saa käyttää voimankäyttövälineitä Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta koulutuksen järjestäjälle.
OPISKELIJAN TOIMINTA, JOHON ON KURINPIDOLLISESTI PUUTUTTAVA	TOIMINTATAPA	KUULEMINEN	ILMOITUS/ KIRJAAMINEN	TOIMIVALTA	HUOM!
Jos on ilmeistä, että opiskelijalla on hallussaan sellainen kielletty esine tai aine, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta ja hän pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole opettajalla tai rehtorilla on oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, hänen hallinnassaan olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa.	Tarkastusoikeus - opiskelijan tavarat tarkastetaan. Tarkastus tehtävä mahdollisimman hienovaraisesti. Opiskelijalle ilmoitettava ennen tarkastusta tarkastuksen syy.		Kirjataan lukion kurinpitokaavakkeelle. Ilmoitetaan alaikäisen huoltajalle mahdollisimman pian.	Opettaja Rehtori	Viimesijainen puuttumiskeino. Tehtävä mahdollisimman turvallisesti ja hienotunteisesti. Ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Opiskelijalle ilmoitettava ennen tarkastusta tarkastuksen syy. Tarkastajan oltava opiskelijan kanssa samaa sukupuolta ja lisäksi läsnä oltava toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, joka opiskelijan pyynnöstä on hänen valitsemansa, jos tämä on saapuvilla. Tästä voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.